

Postanowienie z dnia 24 marca 2003 r.

II UK 393/02

Decyzja organu rentowego nie ma powagi rzeczy osądzonej (art. 366 k.p.c.) i dlatego wskazanie problemu jej dotyczącego jako zagadnienia prawnego nie uzasadnia rozpoznania kasacji (art. 393 § 1 pkt 1 k.p.c.).

Sędzia SN Jerzy Kuźniar.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 24 marca 2003 r sprawy z wniosku Andrzeja S. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w R. o przywrócenie renty wypadkowej, na skutek kasacji wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 30 lipca 2002 r. [...]

o d m ó w i ł przyjęcia kasacji do rozpoznania.

U z a s a d n i e n i e

Wyrokiem z dnia 23 lutego 2001 r. Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu oddalił odwołanie Andrzeja S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych-Oddziału w R. z dnia 20 listopada 1998 r. odmawiającej przyznania prawa do renty w związku z wypadkiem przy pracy jakiemu wnioskodawca uległ w dniu 24 października 1997 r., uznając że w rozpatrywanym stanie faktycznym brak jest podstaw do uznania, że wnioskodawca stał się osobą niezdolną do pracy na skutek tego wypadku.

Na skutek apelacji wnioskodawcy, wyrokiem z dnia 30 lipca 2002 r. Sąd Apelacyjny w Poznaniu oddalił ją, uznając iż zdarzenie jakiemu uległ odwołujący się nie wyczerpuje znamion wypadku przy pracy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 1983 r. Nr 30, poz. 144 ze zm.), bowiem nie wskazywało żadnej przyczyny zewnętrznej, która mogłaby spowodować pogorszenie samostnego schorzenia jakim były zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa.

W kasacji od powyższego wyroku wnioskodawca podniósł zarzut naruszenia przepisów postępowania - art. 224 § 1 w związku z art. 316 § 1 oraz art. 233 k.p.c., a także naruszenia przepisów prawa materialnego - art. 45 Konstytucji RP w związku z art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Zdaniem skarżącego kasacja powinna zostać rozpoznana z uwagi na konieczność wyjaśnienia zagadnienia prawnego - czy mimo wydania prawomocnej decyzji przez ZUS stwierdzającej zaistnienie wypadku przy pracy, możliwe jest wzruszenie tych ustaleń, czy jedynie badanie stanu zdrowia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 393³ § 1 k.p.c. kasacja powinna zawierać, poza oznaczeniem orzeczenia, od którego jest wniesiona, także przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie, przedstawienie okoliczności uzasadniających jej rozpoznanie, a nadto wniosek o uchylenie lub zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia lub zmiany, zaś stosownie do art. 393 § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy - w aktualnym stanie prawnym - może odmówić przyjęcia kasacji do rozpoznania jeżeli w sprawie nie występuje istotne zagadnienie prawne, nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżność w orzecnictwie sądów, bądź gdy kasacja jest oczywiście bezzasadna, chyba że zaskarżone orzeczenie oczywiście narusza prawo albo zachodzi nieważność postępowania (art. 393 § 2 k.p.c.).

Według skarżącego - jak się wydaje - kasacja powinna zostać rozpoznana z uwagi na konieczność wyjaśnienia zagadnienia prawnego: czy mimo wydania przez organ rentowy prawomocnej decyzji przyznającej rentę z tytułu niezdolności do pracy na skutek wypadku przy pracy (a więc przesądzającej zaistnienie wypadku przy pracy), możliwe jest następnie jej wzruszenie bez wniosku ubezpieczonego i wydanie decyzji odmawiającej przyznania takiego świadczenia.

Odnosząc się do tych twierdzeń i ich nie podzielając, należy podnieść, iż ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. (Dz.U. Nr 137, poz. 887 ze zm.) w art. 83a stanowi, iż prawo lub zobowiązanie stwierdzone decyzją ostateczną Zakładu ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji zostaną przedłożone

nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na to prawo lub zobowiązanie. Podobne brzmienie miał art. 80 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 267 ze zm.) stwierdzający, że prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość. Z brzmienia tego przepisu wynika, iż ponowne ustalenie prawa do świadczeń może nastąpić nie tylko w przypadku przedłożenia nowych dowodów lecz także w przypadku ujawnienia okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń. Przy czym nie jest wymagane ujawnienie nowych okoliczności lecz takich okoliczności, które istniały przed wydaniem decyzji, a nie zostały przez organ rentowy uwzględnione. Decyzja organu rentowego nie ma powagi rzeczy osądzonej, w związku z tym nie można skutecznie powoływać się na prawo do świadczeń ustalone błędną decyzją organu rentowego, jeżeli nie zostały spełnione warunki, od których uzależnione jest nabycie tego prawa i która po ujawnieniu błędu została z urzędu zmieniona. Biorąc pod uwagę gramatyczną wykładnię cytowanych przepisów nie można podzielić poglądu skarżącego co do istnienia w sprawie zagadnienia prawnego uzasadniającego rozpoznanie kasacji.

Stąd też Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia kasacji do rozpoznania na podstawie art. 393⁷ k.p.c.

=====